

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) nr 1382/2013

av den 17 december 2013

om inrättande av ett program Rättsliga frågor för perioden 2014–2020

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktions-
sätt, särskilt artiklarna 81.1, 81.2, 82.1 och 84,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de natio-
nella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommit-
téns yttrande ⁽¹⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) I fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) finns bestämmelser om inrättande av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, där personer kan röra sig fritt. För detta ändamål kan unionen anta åtgärder för att utveckla det civilrättsliga och det straffrättsliga samarbetet och stödja medlemsstaternas brottsförebyggande åtgärder. Respekten för grundläggande rättigheter och för gemensamma principer som icke-diskriminering, jämställdhet mellan könen, faktisk tillgång till rättslig prövning för alla, rättsstatlighet och ett välfungerande oberoende rättsväsen bör säkerställas när ett europeiskt område med rättvisa vidareutvecklas.
- (2) I Stockholmsprogrammet ⁽⁴⁾ bekräftade Europeiska rådet prioriteringen att utveckla ett område med frihet, säkerhet och rättvisa och fastställde att uppnåendet av ett Europa som bygger på rättigheter är en politisk prioritering. Finansiering angavs som ett av de viktigaste verktygen för ett lyckat genomförande av Stockholmsprogrammets politiska prioriteringar. De ambitiösa målen i fördragen och Stockholmsprogrammet bör bland annat uppnås genom inrättandet av ett flexibelt och effektivt program Rättsliga frågor (nedan kallat *programmet*), vilket bör underlätta planering och genomförande. De allmänna och specifika målen för programmet bör tolkas i över-

ensstämmelse med de relevanta strategiska riktlinjer som Europeiska rådet har fastställt.

- (3) I kommissionens meddelande av den 3 mars 2010 om Europa 2020-strategin presenteras en strategi för en smart och hållbar tillväxt för alla. Ett väl fungerande område med rättvisa, där hindren för gränsöverskridande rättsliga förfaranden och för tillgång till rättvisa i gränsöverskridande situationer har avskaffats, bör utvecklas och utgöra ett viktigt inslag för att stödja de särskilda målen och flaggskeppsinitiativen i Europa 2020-strategin och bana vägen för mekanismer som utformats för att främja tillväxt.
- (4) I denna förordning avses med domare och övrig personal inom rättväsendet bland annat domare, åklagare och domstolstjänstemän samt andra rättstillämpare som är knutna till domstolsväsendet, till exempel advokater, notarier, stämningmän, övervakare, medlare och rättstolkar.
- (5) Rättslig utbildning har central betydelse för uppbyggnaden av ömsesidigt förtroende och förbättrar samarbetet mellan rättsliga myndigheter och rättstillämpare i de olika medlemsstaterna. Rättslig utbildning bör ses som ett helt nödvändigt inslag i främjandet av en verklig europeisk rättskultur mot bakgrund av kommissionens meddelande av den 13 september 2011 med titeln *Skapa förtroende för en EU-övergripande rättvisa – en ny dimension för den europeiska rättsliga utbildningen*, rådets resolution om utbildning av domare, åklagare och övrig personal inom rättväsendet i Europeiska unionen ⁽⁵⁾, rådets slutsatser av den 27 och 28 oktober 2011 om europeisk rättslig utbildning och Europaparlamentets resolution av den 14 mars 2012 om rättslig utbildning.
- (6) Rättslig utbildning kan omfatta olika aktörer, såsom medlemsstaternas rättsliga och administrativa myndigheter, akademiska institutioner, nationella organ med ansvar för rättslig utbildning, utbildningsorganisationer eller -nätverk på europeisk nivå eller nätverk för samordnare av unionsrätten vid domstolar. Organ eller enheter som arbetar med mål av allmänt europeiskt intresse på området utbildning inom rättväsendet, såsom det europeiska nätverket för rättslig utbildning, Europeiska rättsakademien, det europeiska nätverket för domstolsadministrationer (ENC), sammanslutningen av de högsta förvaltningsdomstolarna i Europeiska unionen, nätverket för

⁽¹⁾ EUT C 299, 4.10.2012, s. 103.

⁽²⁾ EUT C 277, 13.9.2012, s. 43.

⁽³⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 11 december 2013 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 16 december 2013.

⁽⁴⁾ EUT C 115, 4.5.2010, s. 1.

⁽⁵⁾ EUT C 299, 22.11.2008, s. 1.

ordförande vid högsta domstolarna i Europeiska unionen och Europeiska institutet för offentlig administration, bör fortsätta att spela sin roll när det gäller att främja utbildningsprogram med en verklig europeisk dimension för domare och övrig personal inom rättsväsendet, och kan därför ges adekvat ekonomiskt stöd i enlighet med de förfarande och kriterier som anges i årliga arbetsprogram som kommissionen antar i enlighet med denna förordning.

- (7) Unionen bör främja utbildningsverksamhet som rör genomförandet av unionsrätten genom att betrakta de lönekostnader medlemsstaternas myndigheter har haft för de deltagande domarna och övrig personal inom rättsväsendet som stödberättigande kostnader eller kostnader som samfinansiering i natura i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 ⁽¹⁾ (nedan kallad *budgetförordningen*).
- (8) Tillgång till rättslig prövning bör särskilt omfatta tillgång till domstolar, till alternativa tvistlösningsmetoder och till offentliga ämbetsmän som enligt lag är skyldiga att förse parterna med oberoende och opartisk juridisk rådgivning.
- (9) I december 2012 godkände rådet EU:s narkotikastrategi (2013–2020) ⁽²⁾ med syftet att anlägga en välvägd strategi baserad på samtidig minskning av efterfrågan på respektive tillgången till narkotika och i medvetande om att insatser för att minska efterfrågan på narkotika och insatser för att minska tillgången till narkotika är aspekter som stärker varandra inom policyn avseende olaglig narkotika. Ett av de främsta målen med denna strategi är att bidra till en mätbar minskning av efterfrågan på narkotika, av narkotikaberoende och av narkotikarelaterade risker och skador när det gäller hälsa och socialt liv. Medan den rättsliga grunden för programmet Förebyggande av och information om narkotikamissbruk, inrättat genom Europaparlamentets och rådets beslut nr 1150/2007/EG ⁽³⁾, rör folkhälsa och täcker dessa aspekter har programmet en annan rättslig grund och bör syfta till vidareutvecklingen av ett europeiskt område med rätt-

visa baserat på ömsesidigt erkännande och ömsesidigt förtroende, i synnerhet genom att främja rättsligt samarbete. Således kan programmet Hälsa för tillväxt, genom att åtgärda behovet av förenkling och i enlighet med den rättsliga grunden för respektive program, stödja åtgärder för att komplettera medlemsstaternas insatser för att minska narkotikarelaterade hälsoskador, inklusive upplysning och förebyggande verksamhet.

- (10) En annat viktig del i EU:s narkotikastrategi (2013–2020) är insatser för att minska narkotikatillgången. Eftersom instrumentet för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering, som en del av fonden för inre säkerhet, bör stödja insatser som syftar till att förebygga och bekämpa narkotikahandel och andra typer av brott, och särskilt åtgärder som riktar sig mot produktion, framställning, utvinning, försäljning, transport, import och export av olaglig narkotika, inbegripet innehav och inköp i syfte att bedriva narkotikahandel, bör programmet omfatta sådana aspekter av narkotikapolicyn som inte täcks av instrumentet för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering, som en del av fonden för inre säkerhet, fonden för inre säkerhet eller av programmet Hälsa för tillväxt och som är nära förbundna med dess allmänna mål.
- (11) Den fortsatta finansieringen av de prioriterade frågorna under programperioden 2007–2013 som har behållits som mål i EU:s nya narkotikastrategi (2013–2020) bör under alla omständigheter säkerställas, och medel bör därför vara tillgängliga från programmet Hälsa för tillväxt, instrumentet för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering, som en del av fonden för inre säkerhet, och programmet i enlighet med deras respektive prioriteringar och rättsliga grunder samtidigt som dubbel finansiering undviks.
- (12) Enligt artikel 3.3 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget), artikel 24 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad *stadgan*) och 1989 års FN-konvention om barnets rättigheter bör programmet stödja skyddet av barnets rättigheter, inbegripet rätten till korrekt rättsförfarande, rätten att förstå förfarandena, rätten till respekt för privatlivet och familjelivet samt rätten till integritet och värdighet. Programmet bör framför allt syfta till att öka skyddet av barn inom rättsväsendena samt barns tillgång till rättslig prövning, och bör integrera främjandet av barnets rättigheter i all sin verksamhet.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 av den 25 oktober 2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget och om upphävande av rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 (EUT L 298, 26.10.2012, s. 1).

⁽²⁾ EUT C 402, 29.12.2012, s. 1.

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets beslut nr 1150/2007/EG av den 25 september 2007 om inrättande för perioden 2007–2013 av det särskilda programmet "Förebyggande av och information om narkotikamissbruk" som en del av det allmänna programmet "Grundläggande rättigheter och rättvisa" (EUT L 257, 3.10.2007, s. 23).

- (13) Enligt artiklarna 8 och 10 i EUF-fördraget bör programmet stödja integreringen av målen jämställdhet och icke-diskriminering i alla sin verksamhet. Programmet bör därför övervakas och utvärderas regelbundet för att det ska gå att bedöma hur jämställdhets- och diskrimineringsfrågor beaktas inom programmets verksamhet.
- (14) Erfarenheterna från insatser på unionsnivå har visat att man för att uppnå programmets mål måste använda en kombination av instrument, däribland rättsakter, politiska initiativ och finansiering. Finansiering är ett viktigt verktyg för att komplettera lagstiftningsåtgärder.
- (15) I sina slutsatser av den 22 och 23 september 2011 om förbättring av effektiviteten i unionens framtida finansieringsprogram till stöd för rättsligt samarbete betonade rådet att Europeiska unionens finansieringsprogram spelar en betydande roll för ett effektivt genomförande av EU:s regelverk och upprepade behovet av mer transparent, flexibel, konsekvent och förenklad tillgång till programmen.
- (16) I kommissionens meddelande av den 29 juni 2011 med titeln *En budget för Europa 2020* framhålls behovet av att rationalisera och förenkla den finansiering som utgår från EU. Framför allt mot bakgrund av dagens ekonomiska kris är det ytterst viktigt att unionsfinansieringen struktureras och förvaltas med största omsorg. Meningsfull förenkling och effektiv förvaltning av finansieringen kan uppnås genom en minskning av antalet program och genom rationalisering, förenkling och harmonisering av finansieringsbestämmelser och finansieringsförfaranden.
- (17) Som ett svar på behovet av förenkling, effektiv förvaltning och lättare tillgång till finansiering bör programmet fortsätta och vidareutveckla den verksamhet som tidigare genomförts inom ramen för tre program som skapats enligt rådets beslut 2007/126/RIF⁽¹⁾, Europaparlamentets och rådets beslut nr 1149/2007/EG⁽²⁾ och Europaparlamentets och rådets beslut nr 1150/2007/EG. Halvtidsöversynen av dessa program omfattar rekommendationer för att förbättra genomförandet av programmen. Resultaten av dessa halvtidsöversyner liksom resultaten av efterhandsutvärderingar måste beaktas vid genomförandet av programmet.
- (18) I kommissionens meddelande av den 19 oktober 2010 med titeln *En översyn av EU:s budget* och kommissionens meddelande av den 29 juni 2011 med titeln *En budget för Europa 2020* betonas vikten av att inrikta finansieringen på verksamhet med ett tydligt europeiskt mervärde, dvs. där insatser på unionsnivå kan tillföra ett mervärde jämfört med om medlemsstaterna vidtar åtgärder på egen hand. Åtgärder som omfattas av denna förordning bör bidra till att skapa ett europeiskt område med rättvisa genom att främja principen om ömsesidigt erkännande, utveckla ett ömsesidigt förtroende mellan medlemsstaterna, öka det gränsöverskridande samarbetet och samarbetet i nätverk samt bidra till att uppnå en korrekt och konsekvent tillämpning av unionsrätten. Finansieringen bör också bidra till att alla berörda får en ändamålsenlig och bättre kunskap om unionsrätten och unionspolitiken samt bör skapa en sund analytisk grund för stöd till och utveckling av unionsrätt och unionspolitik och på så vis medverka till verkställandet och ett korrekt genomförande av dessa. Insatser på unionsnivå innebär att dessa verksamheter kan genomföras konsekvent i hela unionen och ger dessutom stordriftsfördelar. Vidare är unionen i en bättre position än medlemsstaterna att hantera gränsöverskridande situationer och tillhandahålla en europeisk plattform för ömsesidigt lärande.
- (19) När kommissionen väljer ut åtgärder för finansiering från programmet, bör den bedöma förslagen mot på förhand fastställda kriterier. Dessa kriterier bör inbegripa en bedömning av de föreslagna åtgärdernas europeiska mervärde. Även nationella projekt och småskaliga projekt kan ha ett europeiskt mervärde.
- (20) Nationella, regionala och lokala myndigheter bör ingå bland de organ och enheter som har tillträde till programmet.
- (21) I denna förordning fastställs en finansieringsram för hela programmets löptid som ska utgöra det särskilda referensbeloppet, i den mening som avses i punkt 17 i det interinstitutionella avtalet av den 2 december 2013 2013 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin, samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning⁽³⁾, för Europaparlamentet och rådet under det årliga budgetförfarandet.
- (22) I syfte att säkerställa att programmet är tillräckligt flexibelt för att svara till ändrade behov och relevanta policyändringar under dess löptid, bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget delegeras till kommissionen med avseende på ändring av de procentsatser som anges i bilagan till denna förordning för varje särskilt mål och som skulle överstiga dessa procentsatser med fem procentenheter. För att bedöma behovet av en sådan delegerad akt bör dessa procentsatser beräknas på grundval av finansieringsramen för

(1) Rådets beslut 2007/126/RIF av den 12 februari 2007 om inrättande, som en del av det allmänna programmet om säkerhet och skydd av friheter, av det särskilda programmet Straffrätt för perioden 2007–2013 (EUT L 58, 24.2.2007, s. 13).

(2) Europaparlamentets och rådets beslut nr 1149/2007/EG av den 25 september 2007 om inrättande, som en del av det allmänna programmet Grundläggande rättigheter och rättvisa, av det särskilda programmet Civilrätt för perioden 2007–2013 (EUT L 257, 3.10.2007, s. 16).

(3) EUT C 373, 20.12.2013, s. 1.

programmet för dess hela löptid, och inte på grundval av årliga anslag. Det är av särskilt betydelse av kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå. När kommissionen förbereder och utarbetar delegerade akter bör den se till att relevanta handlingar översänds på lämpligt sätt till Europaparlamentet och rådet och att detta sker så snabbt som möjligt och på lämpligt sätt.

- (23) Denna förordning bör genomföras i full överensstämmelse med budgetförordningen. Särskilt när det gäller villkoren för stödberättigande för mervärdesskatt som betalas av stödmottagare bör momsutgifters stödberättigande inte vara beroende av stödmottagarnas juridiska ställning för verksamheter som kan genomföras av privata och offentliga enheter enligt samma rättsliga villkor. Med hänsyn till den särskilda karaktären hos de mål och verksamheter som omfattas av denna förordning bör det klargöras i förslagsinfordringarna att för verksamheter som kan genomföras av både privata och offentliga organ och enheter ska icke-avdragsgill mervärdesskatt som betalats av offentliga organ och enheter vara stödberättigande, i den utsträckning som den betalats för genomförandet av verksamhet, t.ex. utbildning eller ökad medvetenhet, som inte kan betraktas som myndighetsutövning. Denna förordning bör också dra nytta av de förenklingsverktyg som införs genom budgetförordningen. Vidare bör kriterierna för identifiering av åtgärder som ska stödjas vara inriktade på att fördela tillgängliga finansiella resurser på de åtgärder som har störst effekt med hänsyn till det politiska mål som eftersträvas.
- (24) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter för att anta de årliga arbetsprogrammen. Dessa genomförandebefogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011⁽¹⁾.
- (25) Genom de årliga arbetsprogrammen som antas av kommissionen i enlighet med denna förordning bör medlen på lämpligt sätt fördelas mellan bidrag och avtal om offentlig upphandling. Programmet bör i första hand anslå medel till bidrag, men samtidigt upprätthålla en tillräcklig finansieringsnivå för upphandling. Den lägsta procentandel av de årliga utgifterna som ska anslås till bidrag

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter. (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13)

bör fastställas i de årliga arbetsprogrammen och bör inte understiga 65 %. För att underlätta projektplanering och medfinansiering från intressenter bör kommissionen fastställa en tydlig tidsplan för förslagsinfordringar, val av projekt och beslut om tilldelning.

- (26) För att säkerställa en effektiv tilldelning av anslag ur unionens allmänna budget är det viktigt att eftersträva konsekvens, komplementaritet och synergier mellan finansieringsprogram som stödjer politikområden med nära anknytning till varandra, särskilt mellan detta program och programmet Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap, som inrättas genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1381/2013⁽²⁾, instrumentet för ekonomiskt stöd till polisamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering, som en del av fonden för inre säkerhet, programmet Hälsa för tillväxt, programmet Erasmus+ som inrättas genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1288/2013⁽³⁾, ramprogrammet Horisont 2020, som inrättas genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1291/2013⁽⁴⁾ och instrumentet för stöd inför anslutningen (IPA II).
- (27) Europeiska unionens ekonomiska intressen bör skyddas genom proportionella åtgärder över hela utgiftscykeln, inbegripet åtgärder för att förebygga, upptäcka och utreda oegentligheter, driva in belopp som gått förlorade, betalats ut på felaktiga grunder eller använts felaktigt, och eventuellt fastställande av administrativa och ekonomiska sanktioner i enlighet med budgetförordningen.
- (28) För att genomföra principen om sund ekonomisk förvaltning bör denna förordning innehålla bestämmelser om lämpliga verktyg för att utvärdera hur förordningen fungerar. Förordningen bör för detta ändamål fastställa allmänna och särskilda mål. I syfte att mäta i vilken utsträckning de särskilda målen har uppnåtts bör det införas en uppsättning konkreta och kvantifierbara indikatorer som bör gälla under hela programperioden. Kommissionen bör till Europaparlamentet och rådet årligen överlämna en övervakningsrapport som bland annat bör baseras på de indikatorer som anges i denna förordning och som bör ge information om användningen av tillgängliga fonder.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1381/2013 av den 17 december 2013 om inrättande av ett program Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap för perioden 2014–2020 (se sidan 62 i detta nummer av EUT).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1288/2013 av den 11 december 2013 om inrättande av "Erasmus+": Unionens program för allmän utbildning, yrkesutbildning, ungdom och idrott och om upphävande av beslut nr 1719/2006/EG, nr 1720/2006/EG och nr 1298/2008/EG (EUT L 347, 20.12.2013, s. 50).

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1291/2013 av den 11 december 2013 om inrättande av Horisont 2020 – ramprogrammet för forskning och innovation (2014–2020) och om upphävande av beslut nr 1982/2006/EG (EUT L 347, 20.12.2013, s. 104).

- (29) Programmet bör genomföras på ett effektivt sätt, med iakttagande av principen om sund ekonomisk förvaltning, samtidigt som potentiella sökande ges en möjlighet att faktiskt delta i programmet. För att stödja faktiskt deltagande i programmet bör kommissionen göra sitt yttersta för att förenkla och harmonisera ansökningsförfarandena och ansökningshandlingarna, de administrativa formaliteterna och kraven avseende den ekonomiska förvaltningen, för att minska den administrativa bördan och uppmuntra enheter i medlemsstater som är underrepresenterade i programmet att ansöka om bidrag. Kommissionen bör på en särskild webbplats offentliggöra information om programmet, dess mål, de olika förslagsinfordringarna samt tidsramarna som angivits för dessa. Grundläggande handlingar och riktlinjer som avser förslagsinfordringar bör vara tillgängliga på unionsinstitutionernas samtliga officiella språk.
- (30) I enlighet med artikel 180.11 i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1268/2012⁽¹⁾ (nedan kallad *tillämpningsföreskrifterna*) bör det i bidragsöverenskommelserna anges bestämmelser om att det ska visas offentligt att unionen har gett ett finansiellt bidrag, utom i de vederbörligen motiverade fall där detta inte är möjligt eller lämpligt.
- (31) I enlighet med artikel 35.2 och 35.3 i budgetförordningen och artikel 21 i tillämpningsföreskrifterna bör kommissionen, på lämpligt sätt och i lämplig tid, ge tillgång till uppgifter om mottagare av medel och om arten och ändamålet när det gäller de åtgärder som finansieras ur unionens allmänna budget. Dessa uppgifter bör göras tillgängliga med vederbörligt iakttagande av kraven på sekretess och säkerhet, särskilt skyddet av personuppgifter.
- (32) Eftersom målet för denna förordning, nämligen att bidra till vidareutvecklingen ett europeiskt område med rättvisa baserat på ömsesidigt förtroende och tillit, särskilt genom att främja det civilrättsliga och det straffrättsliga samarbetet, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av dess omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i EU-fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går förordningen inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (33) I enlighet med artikel 3 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget, har Irland meddelat att det önskar delta i antagandet och tillämpningen av denna förordning.
- (34) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4 i det protokollet, deltar Förenade kungariket inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Förenade kungariket.
- (35) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget, deltar Danmark inte i antagandet av denna förordning som inte är bindande för eller tillämplig på Danmark.
- (36) I syfte att säkerställa kontinuitet i finansiering av verksamheter som tidigare genomförts i enlighet med i beslut nr 2007/126/RIF, beslut nr 1149/2007/EG och beslut nr 1150/2007/EG, bör denna förordning träda i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE

*Artikel 1***Programmets inrättande och varaktighet**

1. Genom denna förordning inrättas ett program Rättsliga frågor (nedan kallat *programmet*).
2. Programmet ska omfatta perioden 1 januari 2014–31 december 2020.

*Artikel 2***Europeiskt mervärde**

1. Programmet ska finansiera åtgärder med ett europeiskt mervärde som bidrar till vidareutvecklingen av ett europeiskt område med rättvisa. Därför ska kommissionen se till att de åtgärder som väljs ut för finansiering har till syfte att leverera resultat med ett europeiskt mervärde.
2. Det europeiska mervärdet av åtgärderna, däribland småskaliga och nationella åtgärder, ska bedömas utifrån sådana kriterier som deras bidrag till konsekvent och enhetlig tillämpning av unionsrätten och till omfattande medvetenhet hos allmänheten om de rättigheter som följer av den, deras potential för att skapa ömsesidigt förtroende mellan medlemsstaterna och öka det gränsöverskridande samarbetet, deras gränsöverskridande inverkan, deras bidrag till framtagande och spridning av bästa praxis eller deras potential för att skapa praktiska verktyg och lösningar för att komma till rätta med utmaningar som är gränsöverskridande eller gemensamma för hela unionen.

⁽¹⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1268/2012 av den 29 oktober 2012 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget (EUT L 362, 31.12.2012, s. 1).

Artikel 3

Allmänt mål

Programmets allmänna mål ska vara att bidra till vidareutvecklingen av ett europeiskt område med rättvisa som bygger på ömsesidigt erkännande och ömsesidigt förtroende, i synnerhet genom att främja civilrättsligt och straffrättsligt samarbete.

Artikel 4

Särskilda mål

1. För att uppnå det allmänna målet i artikel 3 ska programmet ha följande särskilda mål:

- a) Underlätta och stödja civilrättsligt och straffrättsligt samarbete.
- b) Stödja och främja rättslig fortbildning, inbegripet språklig fortbildning på området för juridisk terminologi, i syfte att främja en gemensam rättslig kultur.
- c) Underlätta den faktiska tillgången till rättslig prövning för alla, inbegripet främjande och stödjande av brottsoffers rättigheter, samtidigt som rätten till försvar respekteras.
- d) Stödja initiativ på området för narkotikapolitik avseende rättsligt samarbete och brottsförebyggande aspekter som är nära kopplade till det allmänna målet för programmet, i den mån de inte omfattas av instrumentet för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering, som en del av fonden för inre säkerhet, fonden för intern säkerhet eller av programmet Hälsa för tillväxt.

2. Programmets särskilda mål ska uppnås genom i synnerhet följande:

- a) Förbättra medvetandet och kunskaperna hos allmänheten om unionsrätten och unionens politik.
- b) Förbättra kunskaperna om unionsrätten, inklusive materiell rätt och processrätt, instrument för rättsligt samarbete och relevanta delar av rättspraxis från Europeiska unionens domstol, samt komparativ rätt i syfte att säkerställa ett effektivt civilrättsligt och straffrättsligt samarbete.
- c) Stödja ett effektivt, omfattande och konsekvent genomförande och motsvarande tillämpning av unionsinstrument i medlemsstaterna samt övervakningen och utvärderingen av dessa.
- d) Främja gränsöverskridande samarbete, förbättra ömsesidig kunskap och förståelse av medlemsstaternas civilrättsliga

och straffrättsliga lagstiftning och nationella rättssystem samt främja ömsesidigt förtroende.

- e) Förbättra kunskaperna om och förståelsen av potentiella hinder för ett väl fungerande europeiskt område med rättvisa.
- f) Effektivisera rättssystemen och samarbetet dem emellan med hjälp av informations- och kommunikationsteknik, däribland genom gränsöverskridande driftskompatibilitet för system och tillämpningar.

Artikel 5

Integrering

Vid genomförandet av samtliga åtgärder ska programmet sträva efter att främja jämställdhet mellan kvinnor och män samt främja barnets rättigheter, bland annat genom barnvänligt rättsväsende. Det ska också överensstamma med förbudet mot diskriminering på någon av de grunder som anges i artikel 21 i stadgan, i enlighet med och inom de gränser som anges i artikel 51 i stadgan.

Artikel 6

Typer av åtgärder

1. Genom programmet ska bland annat följande typer av åtgärder finansieras:

- a) Analysverksamhet, såsom insamling av data och statistik; utveckling av gemensamma metoder och i förekommande fall indikatorer eller riktmärken; undersökningar, forskning, analyser och enkäter; utvärderingar; utarbetande och offentliggörande av handledningar, rapporter och utbildningsmaterial; workshoppar, seminarier, expertmöten och konferenser.
- b) Utbildningsverksamhet för domare och övrig personal inom rättväsendet, till exempel personalutbyten, workshoppar, seminarier, utbildning för utbildare, inbegripet språklig fortbildning på området för juridisk terminologi, och utformning av verktyg utbildning online eller andra utbildningsmoduler.
- c) Ömsesidigt lärande, samarbete, insatser för att öka medvetenheten samt spridning, såsom identifiering och utbyte av god praxis, nyskapande lösningar och erfarenheter; organisation av inbördes utvärdering och ömsesidigt lärande; organisation av konferenser, seminarier, informationskampanjer inklusive institutionell kommunikation om unionens politiska prioriteringar i den mån dessa har samband med målen för programmet; sammanställning och publicering av material för att sprida information om programmet och dess resultat; utveckling, drift och underhåll av IKT-system och IKT-verktyg, inbegripet ytterligare utveckling av den europeiska e-juridikportalen som ett verktyg för att förbättra medborgarnas tillgång till rättslig prövning.

d) Stöd till viktiga aktörer vilkas insatser bidrar till att förverkliga programmets mål, till exempel stöd till medlemsstater vid genomförandet av unionsrätten och unionspolitik, stöd till europeiska nyckelaktörer och nätverk på europeisk nivå, bland annat inom rättslig utbildning, samt stöd till nätverksarbete på europeisk nivå mellan specialiserade organ och enheter samt nationella, regionala och lokala myndigheter och icke-statliga organisationer.

2. Det europeiska nätverket för rättslig utbildning ska erhålla ett administrationsbidrag för att medfinansiera utgifter i samband med det ständiga arbetsprogrammet.

Artikel 7

Deltagande

1. Programmet ska vara öppet för alla organisationer och enheter som är lagligt etablerade i

a) medlemsstater,

b) länder i Europeiska frihandelssammanslutningen (Efta) som är parter i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, i enlighet med det avtalet,

c) kandidatländer, potentiella kandidater och länder som ansluter sig till unionen, i enlighet med de allmänna principerna och villkoren för dessa länders deltagande i unionsprogram och som fastställts i respektive ramavtal, beslut av associeringsråd, eller liknande avtal.

2. Organ och enheter med vinstsyfte ska få tillträde till programmet endast i samverkan med ideella eller statliga organisationer.

3. Organ och enheter som är lagligt etablerade i andra tredjeländer än de som deltar i programmet i enlighet med punkt 1 b och c, särskilt länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken, får associeras till åtgärder inom programmet på egen bekostnad, om detta skulle främja syftet med dessa åtgärder.

4. Kommissionen får samarbeta med internationella organisationer på de villkor som fastställs i de relevanta årliga arbetsprogrammen. Programmet ska vara öppet för internationella organisationer med verksamhet på de områden som omfattas av programmet, i enlighet med budgetförordningen och de relevanta årliga arbetsprogrammen.

Artikel 8

Budget

1. Finansieringsramen för genomförandet av programmet för perioden 2014–2020 fastställs till 377 604 000 EUR.

2. Det finansiella anslaget för programmet får också täcka sådana utgifter för förberedande insatser, övervakning, tillsyn, revision och utvärdering som är nödvändiga för att förvalta programmet och bedöma uppfyllandet av dess mål. Det finansiella anslaget får täcka utgifter för nödvändiga undersökningar, expertmöten, informations- och kommunikationsåtgärder, inklusive institutionell kommunikation om unionens politiska prioriteringar, i den mån de har samband med de allmänna målen för denna förordning, och utgifter i samband med informationsteknologinätverk för utbyte och behandling av information samt annat tekniskt och administrativt stöd som behövs i samband med kommissionens förvaltning av programmet.

3. De årliga anslagen ska godkännas av Europaparlamentet och rådet inom gränserna för den fleråriga budgetramen som fastställs genom rådets förordning (EU, Euratom) nr 1311/2013⁽¹⁾.

4. Inom programmets finansieringsram ska belopp anslås för varje specifikt mål i enlighet med de procentsatser som anges i bilagan.

5. Kommissionen får inte avvika från de anslagna procentsatserna i finansieringsramen, såsom de anges i bilagan, med mer än fem procentenheter för varje särskilt mål. Om det visar sig nödvändigt att överskrida denna gräns ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 9 för att ändra vart och ett av talen i bilagan med mer än fem och upp till tio procentenheter.

Artikel 9

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.

2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 8.5 ska ges till kommissionen för hela programperioden.

3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 8.5 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i Europeiska unionens officiella tidning, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

4. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

⁽¹⁾ Rådets förordning (EU, Euratom) nr 1311/2013 av den 2 december 2013 om fastställande av den fleråriga budgetramen för åren 2014–2020 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 884).

5. En delegerad akt som antas enligt artikel 8.5 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period av två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 10

Genomförandeåtgärder

1. Kommissionen ska genomföra programmet i enlighet med budgetförordningen.

2. För att genomföra programmet ska kommissionen anta årliga arbetsprogram i form av genomförandeakter. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 11.2.

3. Inom ramen för varje årligt arbetsprogram ska programmålen genomföras genom att nedanstående fastställs:

- a) Åtgärder som ska vidtas, i enlighet med de allmänna och särskilda mål som anges i artiklarna 3 och 4.1, inklusive den vägledande fördelningen av finansiella medel.
- b) De viktigaste kriterierna för stödberättigande, urval och tilldelning som ska tillämpas vid valet av förslag som ska beviljas ekonomiskt bidrag, i enlighet med artikel 84 i budgetförordningen och artikel 94 i tillämpningsföreskrifterna.
- c) Den lägsta procentandel av de årliga utgifterna som ska anslås till bidrag.

4. En adekvat och rättvis fördelning av det finansiella stödet mellan de olika områden som omfattas av denna förordning ska säkerställas. Vid beslut om finansieringsanslag till dessa områden i de årliga arbetsprogrammen, ska kommissionen ta hänsyn till behovet av att bibehålla tillräckliga finansieringsnivåer för såväl civilrätt och straffrätt som rättslig utbildning och initiativ på området för narkotikapolitik inom ramen för programmet.

5. Förslagsinfordringar ska offentliggöras årligen.

6. I syfte att underlätta rättsliga utbildningsverksamhet ska de kostnader som medlemsstaternas myndigheter har haft för de deltagande domarna och övrig personal inom rättsväsendet beaktas i enlighet med budgetförordningen när motsvarande finansiering tillhandahålls.

Artikel 11

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.

2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 12

Komplementaritet

1. Kommissionen ska i samarbete med medlemsstaterna säkerställa övergripande konsekvens, komplementaritet och synergier med andra unionsinstrument, inklusive bland annat med programmet Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap, instrumentet för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering, som en del av fonden för inre säkerhet, instrumentet för finansiellt stöd till polissamarbete, brottsförebyggande åtgärder och kampen mot gränsövers, programmet Hälsa för tillväxt, programmet Erasmus+, ramprogrammet Horisont 2020 och instrumentet för stöd inför anslutningen (IPA II).

2. Kommissionen ska också säkerställa övergripande konsekvens, komplementaritet och synergier med det arbete som utförs av de av unionens organ, kontor och byråer som är verksamma inom de områden som omfattas av målen för programmet, såsom Eurojust, inrättat genom rådets beslut 2002/187/RIF⁽¹⁾ och Europeiska centrumet för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk (ECNN) inrättat genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1920/2006⁽²⁾.

3. Programmet får dela resurser med andra unionsinstrument, särskilt programmet Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap, vid genomförandet av åtgärder som överensstämmer med målen i båda programmen. En åtgärd som beviljats stöd från programmet kan också få stöd från programmet Rättigheter och medborgarskap, förutsatt att finansieringen inte täcker samma kostnader.

Artikel 13

Skydd av unionens ekonomiska intressen

1. Kommissionen ska vidta lämpliga åtgärder för att se till att unionens ekonomiska intressen skyddas i samband med genomförandet av åtgärder som finansieras enligt detta program, genom förebyggande åtgärder mot bedrägeri, korruption och all annan olaglig verksamhet, genom effektiva kontroller samt, om oegentligheter upptäcks, genom återkrav av belopp som betalats ut felaktigt och i förekommande fall genom effektiva, proportionella och avskräckande administrativa och ekonomiska sanktioner.

⁽¹⁾ Rådets beslut 2002/187/RIF av den 28 februari 2002 om inrättande av Eurojust för att stärka kampen mot grov brottslighet (EGT L 63, 6.3.2002, s. 1).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1920/2006 av den 12 december 2006 om Europeiska centrumet för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk (EUT L 376, 27.12.2006, s. 1).

2. Kommissionen eller dess företrädare samt revisionsrätten ska ges befogenhet att både på grundval av handlingar och genom kontroller på plats granska alla bidragstagare, uppdragstagare och underleverantörer som har tagit emot medel från unionen inom ramen för programmet.

3. Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) får, i enlighet med bestämmelserna och förfarandena i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013⁽¹⁾ och i rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96⁽²⁾ genomföra utredningar, inbegripet kontroller och inspektioner på plats, i syfte att fastställa om det har förekommit bedrägeri, korrup­tion eller någon annan olaglig verksamhet som påverkar unionens ekonomiska intressen i samband med ett bidragsavtal, ett beslut om bidrag eller ett avtal som finansieras genom programmet.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 1, 2 och 3 ska samarbetsavtal med tredjeländer och med internationella organisationer, bidragsavtal, beslut om bidrag och avtal som följer av genomförandet av programmet innehålla bestämmelser som uttryckligen ger kommissionen, revisionsrätten och Olaf befogenhet att genomföra sådana revisioner och utredningar som avses i de punkterna, i enlighet med sina respektive behö­righeter.

Artikel 14

Övervakning och utvärdering

1. Kommissionen ska årligen övervaka programmet för att kontrollera genomförandet av programåtgärder och uppfyllan­det av de särskilda mål som anges i artikel 4. Övervakningen ska också göra det möjligt att bedöma hur frågor som rör jämställdhet och icke-diskriminering har behandlats i program­verksamheten överlag.

2. Kommissionen ska till Europaparlamentet och rådet över­lämna följande:

- a) En årlig övervakningsrapport, baserad på de indikatorer som fastställs i artikel 15.2 och på användningen av tillgängliga medel.
- b) En preliminär utvärderingsrapport, senast den 30 juni 2018.
- c) En efterhandsutvärdering, senast den 31 december 2021.

3. Den preliminära utvärderingsrapporten ska bedöma i vil­ken grad programmets mål har uppnåtts, effektiviteten i resurs-

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999 (EUT L 248, 18.9.2013, s. 1).

⁽²⁾ Rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommis­sionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter (EGT L 292, 15.11.1996, s. 2).

användningen och programmets europeiska mervärde, i syfte att avgöra om finansieringen på områden som omfattas av pro­grammet bör fortsätta, anpassas eller upphöra efter 2020. Den ska också behandla utrymmet för eventuella förenklingar av programmet, dess samstämmighet med andra åtgärder in­ternt och externt samt målens och åtgärdernas fortsatta rele­vans. Den ska ta hänsyn till resultaten av efterhandsutvärdering­arna av de föregående program för perioden 2007–2013 som inrättats genom de beslut som avses i artikel 16.

4. Efterhandsutvärderingen ska bedöma programmets lång­siktiga verkningar och hur hållbara dessa verkningar är, för att ge underlag för ett beslut om ett efterföljande program.

5. Utvärderingarna ska också bedöma hur jämställdhets- och diskrimineringsfrågor har behandlats i programverksamheten överlag.

Artikel 15

Indikatorer

1. I enlighet med artikel 14 ska de indikatorer som anges i punkt 2 i den här artikeln tjäna som grund för övervakning och utvärdering av i vilken mån de olika särskilda program­mål som anges i artikel 4 har uppnåtts genom de åtgärder som föreskrivs i artikel 6. De ska mätas mot i förväg fastställda utgångsscena­rier som återspeglar situationen före genomförandet. Om lämp­ligt ska indikatorerna delas upp efter, bland annat, kön, ålder och funktionshinder.

2. De indikatorer som avses i punkt 1 ska inkludera bland annat följande:

- a) Antal och procentandel personer i målgruppen som har nåtts av informationsverksamhet som finansierats genom programmet.
- b) Antal och procentandel domare och övrig personal inom rättsväsendet i en målgrupp som har deltagit i utbildnings­verksamhet, personalutbyte, studiebesök, workshoppar och seminarier som finansierats genom programmet.
- c) Ökningen av kunskaperna om unionsrätten och unionens politik hos grupper som har deltagit i verksamhet som har finansierats genom programmet jämfört med hela målgrup­pen.
- d) Antal fall, verksamheter och resultat när det gäller gränsöver­skridande samarbete, bland annat samarbete genom använd­ning av informationsteknologiverktyg och förfaranden som fastställts på unionsnivå.
- e) Deltagarnas bedömning av den verksamhet som de deltagit i och av den (förväntade) hållbarheten hos denna.
- f) Den geografiska täckningen för den verksamhet som finan­sierats genom programmet.

3. Utöver de indikatorer som anges i punkt 2 ska även bland annat följande bedömas i den preliminära utvärderingsrapporten och efterhandsutvärderingen av programmet:

- a) Hur programmets inverkan på tillgång till rättslig prövning uppfattas, utifrån kvalitativa och kvantitativa uppgifter som samlats in på europeisk nivå.
- b) Antal instrument och verktyg som utarbetas genom åtgärder som finansieras via programmet och deras kvalitet.
- c) Programmets europeiska mervärde, inbegripet en utvärdering av programmets verksamhet mot bakgrund av liknande initiativ som har tagits fram på nationell eller europeisk nivå utan finansieringsstöd från unionen och deras (förväntade) resultat samt fördelar och/eller nackdelar med unionsfinansiering jämfört med nationell finansiering för typen av verksamhet i fråga.
- d) Finansieringsnivån i förhållande till de uppnådda resultaten (verkningsfullhet).

- e) Eventuella administrativa, organisatoriska och/eller strukturella hinder för ett smidigare, effektivare och verkningsfullare genomförande av programmet (utrymme för förenkling).

Artikel 16

Övergångsbestämmelser

Åtgärder som inletts på grundval av beslut 2007/126/RIF, beslut 1149/2007/EG eller beslut 1150/2007/EG ska också i fortsättningen omfattas av bestämmelserna i dessa beslut till dess att åtgärderna har slutförts. När det gäller dessa åtgärder ska hänvisningar till de kommittéer som anges i artikel 9 i beslut 2007/126/RIF, artiklarna 10 och 11 i beslut 1149/2007/EG och artikel 10 i beslut 1150/2007/EG tolkas som hänvisningar till den kommitté som anges i artikel 11.1 i denna förordning.

Artikel 17

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna i enlighet med fördragen.

Utfärdad i Bryssel den 17 december 2013.

På Europaparlamentets vägnar
M. SCHULZ
Ordförande

På rådets vägnar
L. LINKEVIČIUS
Ordförande

BILAGA

ANSLAG

Inom finansieringsramen för programmet ska beloppen fördelas enligt följande mellan de olika särskilda mål som anges i artikel 4.1:

Särskilda mål	Andel av finansieringsramen (i %)
a) Underlätta och stödja civilrätligt och straffrättsligt samarbete.	30 %
b) Stödja och främja rättslig fortbildning, inbegripet språklig fortbildning på området för juridisk terminologi, i syfte att främja en gemensam rättslig kultur.	35 %
c) Underlätta den faktiska tillgången till rättslig prövning för alla, bland annat främja och stödja brottsoffers rättigheter, samtidigt som rätten till försvar respekteras.	30 %
d) Stödja initiativ på området för narkotikapolitik avseende rättsligt samarbete och brottsförebyggande aspekter som är nära kopplade till det allmänna målet med programmet, i den mån de inte omfattas av instrumentet för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering, som en del av fonden för inre säkerhet, fonden för intern säkerhet eller av programmet Hälsa för tillväxt.	5 %
